

ВАЖЛИВІСТЬ ЛІДЕРА В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК СТУДЕНТІВ

Біліонок В. О.

*здобувач вищої освіти ступеня бакалавра другого курсу
за спеціальністю 241 – Готельно-ресторанна справа
кафедра менеджменту
Міжнародний гуманітарний університет*

Гавриленко О. М.

*здобувач вищої освіти ступеня бакалавра другого курсу
за спеціальністю 241 – Готельно-ресторанна справа
кафедра менеджменту
Міжнародний гуманітарний університет
Науковий керівник: ***Лебедева Н. А.***
кандидат технічних наук, доцент,
завідувач кафедри менеджменту
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Лідери в системі освіти відіграють вирішальну роль у створенні позитивного та продуктивного середовища навчання, яке сприяє успіху студентів [1]. Їхні дії та рішення можуть значно впливати на мотивацію, залученість та загальний розвиток учнів. У сучасному світі, де знання та інновації стають ключовими рушіями прогресу, роль лідера в системі освіти виходить далеко за межі простого адміністрування. Ефективні лідери освітніх закладів не лише організують навчальний процес, але й створюють сприятливе середовище, яке мотивує та надихає студентів досягати успіху, розкривати свій потенціал та ставати відповідальними та свідомими громадянами.

Ми розглянемо ключові якості та навички, якими мають володіти лідери, щоб створювати сприятливе середовище для навчання.

Важливість лідерів в освіті:

Лідери в освіті можуть бути директорами шкіл, завучами, вчителями, менторами, консультантами та іншими фахівцями, які беруть на себе відповідальність за створення сприятливого середовища для навчання. Їхні якості та навички лідерства можуть мати значний вплив на такі аспекти:

– Створення чіткого бачення та місії: Ефективні лідери чітко формулюють бачення та місію навчального закладу, які слугують

орієнтиром для всіх учасників освітнього процесу. Це бачення має бути амбітним, але досяжним, та ґрунтуватися на цінностях та пріоритетах школи.

– Забезпечення сприятливого клімату: Лідери створюють позитивну та підтримувальну атмосферу, де студенти відчувають себе в безпеці, поважаються та цінуються. Вони сприяють співпраці, повазі до різноманіття та інклюзивності, а також заохочують ризикувати та пробувати нове.

– Мотивація та залучення студентів: Ефективні лідери мотивують та залучають студентів до процесу навчання, роблячи його цікавим, змістовним та релевантним. Вони використовують різноманітні методи викладання, надають зворотний зв'язок та підтримку, а також визнають та заохочують досягнення учнів.

– Підтримка професійного розвитку вчителів: Лідери підтримують професійний розвиток вчителів, надаючи їм можливості для навчання, наставництва та співпраці. Це сприяє вдосконаленню педагогічних навичок, впровадженню інноваційних методів викладання та підвищенню загальної якості освіти [2].

– Співпраця з батьками та громадою: Ефективні лідери налагоджують партнерські стосунки з батьками та громадою, залучаючи їх до освітнього процесу. Це сприяє кращому розумінню потреб та очікувань всіх зацікавлених сторін, а також мобілізує додаткові ресурси та підтримку для школи.

Вплив лідерства на навчання та розвиток студентів:

Дослідження показали, що лідерство в освіті може мати значний позитивний вплив на навчання та розвиток студентів, зокрема:

– Підвищення академічної успішності: Студенти, які навчаються в університетах з сильним лідерством, як правило, мають кращі показники в тестуванні, вищі бали та частіше закінчують школу.

– ка мотивації та залученості: Ефективні лідери мотивують студентів до навчання, роблячи його цікавим та змістовним. Це призводить до кращої залученості на уроках, активної участі в шкільних заходах та прагнення до досягнення успіху.

– Розвиток навичок 21 століття: Лідери в освіті сприяють розвитку в учнів навичок 21 століття, таких як критичне мислення, креативність, співпраця, комунікація та вирішення проблем. Ці навички є важливими для успіху в навчанні, роботі та житті.

– Підвищення соціальної та емоційної компетентності: Ефективні лідери створюють середовище, де студенти відчувають себе в безпеці, поважаються та цінуються. Це сприяє розвитку в них соціальної та емоційної компетентності.

– Підтримка індивідуального розвитку: Ефективні лідери визнають унікальні здібності та потреби кожного студента. Вони створюють середовище, яке сприяє індивідуальному розвитку та допомагає студентам розкрити свій потенціал.

– Збільшення почуття приналежності: Лідери, які створюють позитивний клімат та заохочують співпрацю, сприяють формуванню у студентів почуття приналежності до шкільної спільноти. Це почуття безпеки та підтримки є важливим для психічного здоров'я та загального благополуччя студентів.

Стилі лідерства в освіті:

Існує декілька стилів лідерства, які можуть бути ефективними в освіті. Деякі з найпоширеніших включають:

– Трансформаційне лідерство: Цей стиль лідерства надихає та мотивує студентів досягати свого повного потенціалу. Трансформаційні лідери є візіонерами, які встановлюють високі стандарти та допомагають студентам побачити можливості в собі.

– Орієнтоване на людей лідерство: Цей стиль лідерства ставить в центр уваги потреби та добробут студентів. Лідери, орієнтовані на людей, створюють підтримувальне середовище та сприяють розвитку позитивних стосунків між усіма учасниками освітнього процесу.

– Сервантське лідерство: Цей стиль лідерства ставить потреби інших, зокрема студентів та вчителів, понад свої власні. Сервантські лідери служать іншим, допомагаючи їм досягати своїх цілей та розвивати свої здібності.

Вибір найефективнішого стилю лідерства залежить від конкретного контексту та потреб навчального закладу. Однак спільними рисами ефективних лідерів є чітке бачення, сильні навички спілкування, здатність мотивувати та надихати інших, а також орієнтація на результат [3].

Лідери в освіті відіграють важливу роль у створенні середовища навчання, яке сприяє успіху студентів. Їхні дії та рішення можуть впливати на мотивацію, залученість та загальний розвиток учнів. Ефективні лідери створюють чітке бачення, забезпечують позитивний клімат, підтримують професійний розвиток вчителів та співпрацюють з батьками та громадою. Дослідження показують, що лідерство в освіті може мати значний позитивний вплив на навчання та розвиток студентів, підвищуючи їх академічну успішність, мотивацію, навички 21 століття та соціальну та емоційну компетентність.

Література:

1. "Leadership for Educational Improvement" by Warren Little. URL: <https://us.corwin.com/books>

2. Building School Leadership Capacity: A Guide to Replication by The Wallace Foundation. URL: <https://wallacefoundation.org/topics/school-leadership>

3. "Leadership Practices That Promote Student Learning: A Synthesis of the Research" by Robert E. Hess. URL: <https://wallacefoundation.org/sites/default/files/2023-07/How-Leadership-Influences-Student-Learning.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-405-7-31>

РОЗВИТОК КУРОРТНО-ОЗДОРОВЧИХ ТЕРИТОРІЙ У ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД В УКРАЇНІ

Гарбузова В. В.

*студент факультету економіки і управління
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
м. Київ, Україна*

Заваріка Г. М.

*доктор географічних наук,
професор кафедри міжнародної економіки і туризму
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
м. Київ, Україна*

Розвиток курортно-оздоровчих територій в Україні останніми роками ускладнювався зовнішніми та внутрішніми чинниками, що були неочікуваними для держави. Ці фактори вимагають застосування новітніх інструментів державної політики для забезпечення мінімального функціонування курортно-оздоровчої сфери зараз, та для стабільного розвитку у поствоєнний період. У зв'язку з цим, важливо проаналізувати ці фактори та визначити їх вплив на туризм в Україні. Крім того, потрібно детально розглянути роль держави в забезпеченні безпеки туризму і виявити шляхи для її підвищення.

Вивченням цієї теми вже займалась Заворотнюк А.І. та виділила такі проблеми розвитку курортно-оздоровчої галузі, спричинені повномасштабним вторгненням:

1) відсутність актуальної та повної статистики в санаторно-курортній галузі;